

205. Van Dale, de letter N (5)

1. Was dit nu een lowbudget- of een no-budgetfilm? Nigromantie is zwarte kunst (toverij). Hij komt van Nigtevegt (is homoseksueel). De Nikkei-index (beurs van Tokio) stond laag. In deze zaal wordt jiu-jitsu en ninjutsu (oorspronkelijk door de ninja's) beoefend. Een niveaumeter bepaalt niveauverschillen, een nivometer is een sneeuwmeter en 'nive candidior' betekent: 'witter dan sneeuw'. De vrouw wilde naar haar noaber (gewestelijk) toe. Nomen est omen, Jan Rap en z'n maat groeien op voor galg en rad.
2. De nomenklatoera was de communistische (partij)bureaucratie. Het pietje is de volksnaam voor een oude zilveren munt, te weten een achtste van een Zeeuwse rijksdaalder, die 52 stuivers deed. De munt werd van 1762 tot 1793 geslagen, op de munt stond een persoon met het wapenschild van Zeeland, dat grappend werd geïnterpreteerd als een grote zakdoek; vandaar de naam Pietje bedroefd. De naam stafchef is verouderd en nu vervangen door chef-staf met als meervoudsvormen chef-stafs en chefs van staven. Hartbrekend waren de hartroerende harten brekende taferelen.
3. Met welk vehikel (vehiculum) breng je ons je gedachtespinsels? Zou deze jongeman zich in zijn puberteit, zijn sturm-und-drangperiode, ook hebben beziggehouden met Goethes Sturm und Drangheld Werther? Voor alle duidelijkheid, wertheriaans betekent: overdreven sentimenteel.
4. Dronken jullie toen in die porto franco porto flips? Daar kan toch geen misverstand over bestaan: de ster-van-bethlehem is de poinsettia, de kerstster, en de Kerstster is de ster van Bethlehem. Zijn hypofysebehandeling verliep goed. Een kingkong is een sterk monster. Die benaming komt van de beroemde aap King Kong, een reusachtige, sterke, op een gorilla lijkende aap met menselijke trekjes. Het Euro(visie)songfestival wordt ieder jaar gehouden. Plus ultra is nog verder, non plus ultra het hoogst haalbare en non-plus-ultra de kleinste ooit gesneden lettersoort.
5. De berging van het slob raakte lelijk in het slop. Het oranje-blanje-bleu is de driekleur en bleu d'Auvergne en bleu de Bresse zijn kaassoorten (schimmelkazen), de laatste komt zeker niet uit Breskens, plaatselijk Bresjes (dat in 2010 maar liefst 500 jaar bestaat). De Aida van Verdi werd vele malen opgevoerd. Het eiland Billiton is tinrijk. De ziekte ALS, amyotrofische laterale sclerose, is een dodelijke spierziekte. Een concha is een doopschelp. Als het je onder de oksel schuilt, kom je met je merrie nooit over die dubbele oxer! De Styx is het Stygisch wed.
6. De Reformatie van de zestiende eeuw was niet zomaar een reformatie. De katholieke reformatie of Contrareformatie volgde erop. In 1566 hielden de calvinisten hun Beeldenstorm.
7. De balustradescène verliep stormachtig. Een mottekasteel is op een motte gebouwd. De Sterrewacht Leiden is een van de oudste sterrenwachten ter wereld. Isaac Elsevier (Elsevier) was de grondlegger van het uitgeversconcern Elsevier (Elsevier). Maar ontegenzeggelijk is een elzevier een voortbrengsel van bedoelde drukpersen of een door de aangeduide familie veelvuldig gebruikt lettertype. Ook een pieleman, die de cassettes uit de oven haalt en dus een soort cassettebehandelaar is, heeft een pieleman. De verstrooide professor stak de kersenpitten niet in de pittenbak, maar in het vestzakje van zijn pitteleer (gewestelijk voor rok).
8. De studenten moesten zulks eens in hun kersenpit halen! Op het kattedelletje stond het woord billentikkertje. Is een drekfiguur een anusspecialist? De tennisster met zijn pullover aan kreeg een walk-over. In het boek Psalmen staan 150 psalmen. Op de ijsbaan waren pylonen neergezet.
9. Een pycnicus is van het pyknische type. De selfmade woman trad op in de onewomanshow. Wat zeggen jullie in Vlaanderen: semifinale of demi-finale? Stel, Vlaanderen en Nederland fuseren? Hoe gaat dan de kruising van Belgisch Staatsblad en Nederlandse Staatscourant heten? Kun je een – lege! – stikkenzak ook gebruiken in het geval van hyperventilatie? Mooi niet! Hij deed z'n stethoscoop af en zette z'n stetson op. Zit de Heilige Stoel nog steeds lekker na de Holocaust?

Rein Leentfaar